

Delavski nemiri v Nemčiji. - Anglija za pogodbo z Ameriko

DELAVSKA KRIZA V NEMČIJI NARAŠČA. — ZBIRA SE TISOČE DELAVCEV, KI SE PRIPRAVLJA ZA SPLOŠNO STAVKO. — VLADA SE BOJI, DA DELAVSTVO NE BI POTEGNILO NA BOLJŠEVIŠKO STRAN.

Berlin, Nemčija. — Nedavno se je poročalo o velikem gibanju nemškega delavstva. Veliko tovarn je bilo zaprtih vsled pogajanja med delavskimi in delodajalci. Vlada je posegla vmes, da bi se zadeve kolikor mogoče hitro in mirno rešile, da bi se zopet pričelo z rednim obratovanjem. Delavstvo se je zanašalo, da bo vlada mogla veliko posredovati, zato je tudi ostalo še dosti mirno.

Ker se pa stranke pri pogajanjih nikakor niso mogle ujediniti, je tudi delavstvo začelo postajati bolj nemirno. Zbirajo se tisoči delavcev, ki se pripravljajo za splošno stavko. Največji nemiri se pojavljajo v porurskem okrožju, kjer se zbirajo velike množice in pričakujejo poročila, kaj bodo stranke ukrenile. Večji oddelki policije so morali nastopiti, da se je vzdržalo mir.

Radikalci zahtevajo splošno stavko zato, ker vlada dolži jeklarske delavce, da so prelomili postavo, ko so pričeli z nemiri in niso prepustili vladi, da bi vso stvar uredila. Vlada pa trdi, da nobena stranka ne sme rabiti sile, ali da bi se izneverila ukazom vlade.

Glavni faktorji in vodje socialistične stranke v Berlinu, se pa trudijo na vso moč, da bi se ohranilo mir in skušajo storiti vse, da bi se preprečilo izbruh splošne stavke. Poslanska zbornica in ministrski svet trdi, da delodajalci nikakor ne morejo delavcem toliko zvišati plačo, kakor oni zahtevajo. Ker pa delavci ne odnehajo in se trdovratno drže svoje zahteve, se je vlada pričela bati, da nemško delavstvo ne bi potegnilo na "boljševiško stran".

STREŽNICA USTRELILA RANJENCA NA BOLNIŠKI POSTELJI.

Denver, Colo. — Policaj Robert K. Evans, je bil nevarno ranjen, ko so zasledovali neke kršilce prohibicije in se je pri tem začelo streljati. Tako je bil poslan v bolnišnico in je prišel v oskrbo strežnice Miss King, svoje bivše ljubice. Ker je pa Evans prekinil ljubezen z Miss King, si je ona to vzela tako k sreči, da je zaprisegla maščevanje. Ko je Evans ponoči spal na postelji, je njegova strežnica, Miss King prišla tiho v sobo in spečega ranjenca, Evansa, ustrelila v glavo, da je bil tak mrtev. Drugo kroglo pa si je Miss King poglala sebi v prsa in poleg sebe je pustila pismo s prošnjo, da želi biti pokopana obenem v bližini Evansa.

DEČEK STAR 14 LET JE UMORIL SVOJEGA BRATCA.

Cleveland, O. — John Petit, star 14 let, je te dni v Clevelandu ustrelil svojega 7 letnega bratca, Wilda. Ko je mlajši bratec pri mizi večerjal, je John pričel k njemu in ga ustrelil. Policija je odpeljala mladega morilca, toda on trdi, da je to storil le po naključju.

BRITTEN IN BALDWIN ZA MORNARIŠKO KONFERENCO.

Anglija želi sklicati posebno konferenco za mornariški pakt med Združenimi državami in Kanado.

London, Anglija. — Angleški ministrski predsednik, Stanley Baldwin, je te dni prejel povabilo od kongresnika Fred Britten, naj imenuje v poslanski zbornici poseben odbor, ki naj bi se udeležil konference, katere se bo vršila enkrat po mesecu marcu prihodnjega leta, med Združenimi državami, Anglijo in Kanado, glede angleško-amerikanskih mornariških zadev.

Kakor se poroča, se je Mr. Baldwin tega zelo razveselil in se je izrazil, da bo to zadevo nemudoma predložil poslanski zbornici, da se isto prej ko mogoče reši. Obljubil je tudi, da bo storil vse, kar je v njegovih močeh, da stvar doseže večjih uspehov.

Obenem pa se je Mr. Baldwin tudi izrazil, da se bo ta zadeva morda nekoliko zavlekla, ker prihodnjo pomlad se bodo v Angliji vršile državne volitve in zato ne bo mogoče, da bi poslanci in člani kabineta, mogli zapustiti Anglijo ob času, ko se vršijo volitve. Zato se bo pa konferenca najbrž morala preložiti na poznejši čas.

V DOSMRTO JEČO RADI PROHIBICIJE.

Flint, Mich. — C. Tripp, iz Flint, Mich., star 37 let, je bil te dni obsojen v dosmrtno ječo radi kršenja prohibicije. Država Michigan je izdala novo postavo, da vsakdo, ki je že četrtič kaznovan radi kršenja prohibicije, mora biti obsojen v dosmrtno ječo. Sodnik Fred W. Brennan, se je moral ravnati po postavi in je izrekel težko kazen.

USTRELIL JE ZETA NAMESTO JELENA.

Escanaba, Mich. — Že sedem lovcev je bilo ustreljenih tekom prvih 11 dni, ko se je pričel lov na jelene. Zadnja žrtev tega mesta je bil Frederick Wicket, ko ga je ustrelil njegov tast, misleč da je ustrelil jelena. Wicket je bil oblečen v suknjo z visokim rujavim ovratnikom in to je njegovega tasta zmotilo, da je na pačno sodil.

VABILO.

So. Chicago, Ill. Vsem southchicažanom in okoličanom se naznanja, da bo pri sv. Juriju v So. Chicago v soboto dne 1. dec. sklep cerkvenega bazarja. Začne se točno ob pol 8. uri zvečer in se bo nadaljevalo do 12. ure zvečer, nakar se zaključijo bazar. Pripravljenih je šest velikih nagrad. Pridite vsi od blizu in daleč. Kaj takega še niste videli, kakor imamo mi pripravljeno za ta večer! Vsi najljubšeje povabljeni! — K. G.

ZADUŠNICA ZA ŽRTVE "VESTRISA".

Prizor iz cerkve sv. Trojice v New Yorku, ko se je darovala zadušnica za preminulimi žrtvami ladje "Vestris", ki se je potopila te dni na Atlantiku na poti v Južno Ameriko.

COSTA RICA PRIJATELJICA AMERIKE.

V republiki Costa Rici, so Hooverja navdušeno sprejeli. — Izražali so tudi svoje prijateljstvo do Amerike.

San Jose, Costa Rica. — Veliko navdušenje je pokazalo občinstvo v republiki Costa Rici, ko je dospel tje Hoover s svojim spremstvom. Predsednik Don Cleto Gonzales Viquez, je Hooverja pozdravil z navdušenimi besedami, kakor sledi:

"Vaše blagorodje, bodoči predsednik Združenih držav: V imenu vsega prebivalstva naše republike in po naročilu vlade, izročam prisrčne pozdrave Vam in ravno tako tudi blagorodni Vaši gospej soprogici. Mi z veseljem pozdravljamo na naši zemlji velikega moža, svetovnega organizatorja, ki bo v kratkem zasedel najvišji urad v veliki republiki Združenih držav. V veliko čast si štejem, da nas je posejti visoki gost. Današnji dan bo ostal v spominu naše zgodovine in tudi upamo, da bo prinesel najboljše uspehe za politične in ekonomske zadeve med Costa Rici in Združenimi državami. Costa Rica ne izraža Združenim državam le priznanje za vzorni vsestranski razvoj ampak izraža tudi svoje iskreno prijateljstvo napram amerikanemu narodu."

NAD 200 MRTVIH V NEVIH-TI NA PHILIPPINSKIH OTOKIH.

Manila, P. I. — Najnovejše vesti poročajo, da je nevihta, ki je te dni divjala po Philippinskih otokih, zahtevala nad 200 človeških žrtev. Poleg tega pa je bilo poškodovanih veliko ladij, nekatere skoro popolnoma uničene. Veliko oseb je tudi izgubilo svoje domove, da so bili porušeni vsled viharja. Razni zavodi v Ameriki so pričeli zbirati sklad, da se nesrečencem pošlje pomoč.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

CHICAŠKI ČOLN POTOPLJEN.

Ko so štirje Chicažani ribarili po jezeru "Michigan", se je čoln potopil, sami so bili rešeni z pomočjo raketov.

Chicago, Ill. — Al Kosinke, živeč na 3702 So. Honore street, ki je bil pred časom zaposlan pri "Great Lakes Dock and Dredge Co.", se je domislil, da bi ribji lov mogel prineesti lepe dohodke. Dobi se tri svoje prijatelje in se skupno v čolnu "J. M., a 35-foot", podajo ribariti na jezero "Michigan". Ko so se pozno ponoči nahajali na jezeru, daleč od obrežja, se je pa čoln, ki je bil zelo slab, naenkrat začel potapljati. Ribiči so pričeli streljati rakete v zrak in tako klicati na pomoč. Bili so že v skrajni sili, da so morali poskakati v vodo, ker čoln se je prav hitro potapljal. Ko so imeli še ravno zadnja dva raketa, se je zdelo, da čujejo signal nekega parnika. Hitro izstrelilo zadnja dva raketa in to jim je rešilo življenje.

Bližajoči parnik je bil "S. S. Wisconsin", pod poveljstvom kapitana Dugal Morrison, ki je opazil zadnje rakete in kot izkušen mornar, je takoj vedel, da se nekdo nahaja v nevarnosti. Parnik hitro obrne proti mestu, kjer se je videlo signal in kmalu opazi štiri možje, ki so se borili z valovi. Ravno o pravem času je še dospel na lice mesta in rešil smrti vse štiri možje.

TRIJE URADNIKI NAŠLI SMRT V PREMOKOKOPU.

Williamson, W. Va. — V premokokopu "Glogora Coal Co." v Huntington, so te dni našli mrtve sledeče uradnike: Richard Williams, iz Huntington, predsednik tega podjetja; C. H. Beidenmiller, iz Huntington, glavni poslovodja; C. D. Schlegel, iz Glo., Ky, glavni nadzornik. Vsi trije so se nahajali v rovu, ko je nastala plinova razstrelba in to jim je prineslo nenadno smrt.

KRIŽEM SVETA.

— Pariz, Francija. — V Franciji do sedaj srednje šole niso bile proste, vsak učenec je moral plačevati pristojbino. Nedavno pa je ministrstvo odobrilo odredbo, da se v Franciji upelje popolnoma prost pouk v srednjih šolah, da bodo tudi revni otroci mogli doseči nekaj višje izobrazbe.

— Šanghaj, Kitajsko. — Nekki oddelki kitajske civilne policije, se je nedavno prav po ronarsko polastil na neki ladji veliko zalogo opiuma, v vrednosti za \$50.000. Defektivi in policija narodne oblasti so pa to izsledili in vse nezveste policaje aretirali.

— Berlin, Nemčija. — Mestna zbornica v Berlinu je odobrila načrt, da se v mestu v prihodnjih štirih letih zgradi vsako leto po 32.000 novih stanovanj. To se je ukrenilo zato, ker v Berlinu izza časa svetovne vojne zelo primanjkuje stanovanj.

— Šanghaj, Kitajsko. — Te dni se iz Kitajskega vrača 400 ameriških mornarjev, ki so bili zaposleni v mestu Tientsin in okolici. Ladja "Chaumont", ki plove na črti Manila, Guam in Honolulu, bo marnarje pripeljala v San Diego, Kalifornija.

— Marshalltown, Ia. — Vse občinstvo v Marshalltown se je marljivo pripravljalo, da dostojno proslavi "Zahvalni dan". Seveda, purmana ni manjkalo nikjer. Mnogi so si pa tudi pozeleli še kaj za pripodbičevanje. Nekki aroplan je meščanom pripeljal najboljšega žganja, predno je pa to oddal, so ga že suhači izvovali in zaplenili dva zrakoplovca pa aretirali.

— Berlin, Nemčija. — Dr. Herbert von Dirksen, načelnik oddelka za tujezemske zadeve v Nemčiji, je bil imenovan poslancem za sovjetsko vlado v Rusiji, na mesto grofa von Brockdorff-Rantzau.

— Chicago, Ill. — V Chicagi je bil te dni od banditov napaden in ustreljen, pismonoša Louis Smrštik, star 25 let, stanujoč na 2440 Clifton Park ave. Smrštik je šel po Central Park ave., naproti svoji ženi, ki se je vračala od dela; kar naenkrat pa skočita pred njega dva bandita in zahtevata "hands up". Ker pa Smrštik to ni storil dovolj hitro, ga je prvi bandit ustrelil.

— Rockford, Ill. — Harold H. Couch, star 55 let, je bil ubit od avtomobila, katerega je vozil Dr. Joseph Desilva. Couch je bil svoje smrti kriv sam, ker je neprevidno stopil pred avtomobil.

ARGENTINA NE POŠLJE DELEGATOV V WASHINGTON.

Buenos Aires, Argentina. — Kot poročajo časopisi v Argentini, se politikarji tam jezo, zakaj vlada ne pošlje svojih delegatov na konferenco v Washington. Trdijo namreč, da se ni dobro mešati v vsake mednarodne zadeve; da pa konferenco ki se ima vršiti te dni v Washingtonu, more biti za Argentino zelo važna in koristna.

Iz neodrešene domovine.

ITALIJANI ZATRO ZADNJO SLOVENSKE ŠOLO V ZASEDENEM OZEMLJU. — ZOPET 12 UČITELJEV POSTAVLJENIH NA CESTO. — TUDI IZ KOROŠKEGA PRIHAJAJO ŽALOSTNA POROČILA O NARODNEM ZATIRANJU. — DRUGE VESTI.

Konec zadnje slovenske šole v mašne province Monferrato, Italiji.

Ko so Italijani vrgli slovenski jezik tudi iz ljudske šole, se je slovenščina poučevala edino na zasebni šoli v Trstu pri Sv. Jakobu. Šola je pred okupacijo vzdrževala društvo sv. Cirila in Metoda, pozneje jo je prevzelo Solsko društvo v Trstu. Šola je meščanska in ima 8 razredov. Učencev je bilo povprečno 1000. Število se je kasneje nekoliko skrčilo, vendar je bilo do zadnjega naraščaja dovolj, tako da je bilo mogoče odpreti še letos tri prve razrede. Šoli ni bila priznana pravica javnosti. Radi tega so morali učenci, ki so hoteli prejeti uradno priznano spričevalo, polagati izpite na italijanskih javnih šolah. Prehod iz slovenske na italijansko šolo je bil naravno zelo težak; poleg tega so delali italijanski učitelji nalašč težkoče slovenskim učencem. Vse učne knjige so bile sestavljene po predpisih za druge javne šole. S tem je bilo dovolj preskrbljeno za patriotično vzgojo otrok.

Mnogo ur je bilo odmerjenih tudi italijanski. Toda šolski nadzornik se s tem ni zadovoljil. Prisvojil si je tudi pravico nazdirati učiteljski zbor: pri nameščenju učiteljev je slajemu zadnja beseda in to na zasebni šoli! Tako je lansko leto postavil veto proti celi vrsti učiteljev, izmed katerih je bilo mnogo takih, ki so pustili na šoli svoje najboljše sile. Letos je črtal šolski nadzornik kar 12 učiteljev. Tako so ob službo: France Eržen, Vouk Ivan in Sanein Karel. Nadalje učitelji: Zeleznik, Vrtovec, Furlan, Dolence, Lah, Hočevar, Slekovec, Della Savia-Vouk in Klavčič. Nadzornik motivira svojo zahtevo s tem, da nimajo imenovani izpita iz italijanske kot učnega jezika. Končne zahteve šolski nadzornik, da se uvede v šolo kot učni jezik italijanska; slovenščina naj se poučuje kvečjemu kot predmet in sicer nekaj ur na teden. To se pravi: Slovenci naj bi sami vzdrževali zasebno italijansko šolo. S tem je zadan šoli smrtni udarec in to je konec zadnje slovenske šole v Italiji.

Vedno več milijonov za Istru.

Fašistični zvezni tajnik Mrak (Maracchi) je našteval v seji podeželskih fašističnih tajnikov Puli milijone, ki jih je naklonil Duce bedni Istri. Za bonifikacije je določil 55 milijonov, za ceste 17 milijonov, za pristanišča 12, in 10 milijonov je daroval Duce še na posebno prošnjo istrskega zveznega direktorja. Tako bi dobila Istra ogromno svoto 94 milijonov. Navzoči so odpirali usta in napenjali ušesa ter se spogledavali, ko so tako naglo rastli milijoni za iskrsko pokrajino v Mrakovem poročilu. Mussolini je rekel Mraku, da je problem Istre analogen toda važnejši kakor problem siro-

S Koroškega.

Učitelji v koroški deželi so bili do zadnjega časa skoro vsi "freieitlich". Sedaj je okoli 200 učiteljev krščansko organiziranih. Slednje napada landbundovska "Bauernzeitung", brani jih pa "Kärntner Tagblatt". Kar grajajo na fašistih, to na Koroškem sami delajo. "Kärntner Tagblatt" hvali nemške duhovnike na Južnem Tirolskem, ki se trdno držijo tega, da se mora krščanski nauk in vse dušno pastirstvo vršiti v materinskem jeziku. V Grebinju na Koroškem so dobili za kaplana trdega Nemca, ki ne zna slovenski, dasi jo fara skoro vsa slovenska! V cerkvi je pridiga samo nemška in v šoli muči kaplan slovenske otroke z nemščino. Ali je to katoliško? — Avstrijski minister za kmetijstvo Thaler si je ogledal škodo, ki jo dela Zila. Cela dolina je v nevarnosti, ako se struga ne poglobi. Največjo škodo imajo v občini Brdo, kjer je postalo blato okoli 45 ha nji in dobrih travnikov. Dvake pa morajo plačevati kakor prej od dobrega sveta. — V Hudem kraju je napravila letos kmetom toča strašno škodo. Malenkost, ki je ostala, je segnila v jesenskem deževju. Dobili so pomoč ali toliko, da skoro ni vredno imena. Država in dežela imata denar za vse druge namene, slovenskega kmeta pa v njegovi stiski nič ne pozna.

Ako se ti "Amerikanski Slovenec" dopade, povaj to svojim prijateljem in znancom in priporoči jim ga, da si ga naroče!

IZŠEL JE KOLEDAR AVE MARIJE za leto 1929.

Je izredno zanimiv. Letos prinaša skoro same izvrzne reči. Marsikaj, kar je v njem, bo ohranilo trajno vrednost. Trajne vrednosti so zlasti nekateri članki. Zraven teh boš pa našel v koledarju tudi precej vesti. Zelo dobro je obdelan pregled iz političnega in katoliškega življenja narodov. Prinaša izredno veliko število poročil iz naselbin. Krasijo ga številne slike. Kar je nekaj novega in posebnega je to, da posveča pozornost tudi naši mladini in ima vsled tega tudi nekaj angleškega berila. Rojaki, sezite po novem koledarju in ga čim prej naročite pri Upravi Ave Marije v Lomontu. Opozorjamo vas, da smo imeli čez 4000 naročil, še preden je koledar izšel.

ŽENSKI SVET

IZ GLAVNEGA URADA.

**PODRUŽNICA ŠT. 25 S.Ž.Z., CLEVELAND, O., USTANOV-
LJENA IN SPREJETA V ZVEZO DNE 22. NOV. 1928.**

Odbor: Frances Ponikvar, predsednica; Rosie Konečnik, podpredsednica; Miss Mary Brodnik, 6023 Glass Ave., tajnica; Dorothy Sterniša, blagajničarka; Mary Jeme, zapisničarka. **Ostale članice:** Mary Milavec, Johanna Gornik, Mary Tekavec, Anna Blatnik, Mary Gornik, Katarina Perme, Frančiška Košir, Anna Beck, Frances Baraga, Karolina Modic, Katie Novak, Mary Zupančič, Terezija Vrbič, Marijana Hlabse, Alojzija Pikš, Theresa Primc, Cecilija Vidmar, Mary Zakrajšek, Mary Peterlin, Elizabeta Gabrenja, Mary Žerovnik, Frances Brancel, Lucija Skerbec, Mary Miklavž, Mary Sebenik, Ella Sebenik, Mary Mahne, Rosie Zupančič, Jennie Zigo-vec, Mary Srensek, Mary Ravsel, Julia Brezovar, Mary Avsec, Mary Piskupich, Mary Avsec, Mary Modic, Anna Bozum, Paulina Zigman, Helena Simončič, Jennie Tanko, Mary Opa-pek, Frances Debeve, Jennie Brodnik, Mary Bolko in Mary Brodnik.

Podružnica šteje za mesec november 1928 skupaj 50 članic.

PODRUŽNICAM IN ČLANI- CAM S.Ž.Z.

December. Ta mesec je naj-
bolj važen za naše slovenske
organizacije. V tem času ima-
jo, z zelo malo izjemo, vsa naša
društva in klubi svojo letno
sejo, na kateri se izvoli odbor
za prihodnje leto in napravi
načrt za nadaljnjo delovanje.
To velja tudi za vse podružni-
ce S.Ž.Z.

Opozarjate se torej vse član-
ice S.Ž.Z., da se v tem mesecu
udeležite seje svoje podružni-
ce brez izjeme vse. Izvolite v
odbor najzposobnejše in aktiv-
ne, za zvezo vnete članice. Po-
držnice, ki imajo že sedaj tak
odbor, naj istega tudi ponovno
izvolijo. Zelo važno je tudi, da
odbor deluje složno med sabo,
kajti na ta način se lahko pri-
kaže veliko več uspeha.

Obenem se meseca decem-
bra zaključijo tudi letni raču-
ni. Na to posebno opozarjam
tajnice in druge odbornice ti-
stih podružnic, ki še niso po-
sklele ves denar za knjigo "A-
meriška Slovenka" in za ogle-
se. Nekatere podružnice so vse
to že zdavnaj storile. Vsa čast
vsem tem. Ostale pa naj to sto-
rijo v najkrajšem času. Knjige
se morajo zaključiti in podati
račun, kar ni mogoče, dokler
vse podružnice ne pošljejo de-
nar. Ako katera podružnica ni
prodala vse knjige, naj poroča
na glavni urad število nepro-
danih knjig, nakar se bo spo-
ročalo, kaj naj storijo z nepro-
danimi knjigami. Ravno tako
je z oglasi. Ako kateri še ni
plačal ali noče plačati, poro-
čajte njegovo ime in naslov.
Na vsak način se morajo raču-
ni za knjigo "Ameriška Slo-

venka" zaključiti do 15. dec.,
kajti to mora biti urejeno,
predno gremo na delo za la-
sten časopis. Ker pa imamo že
sedaj blizu 1800 članic, bomo
morale prav kmalu iti na to
delo. Torej, imejte to v mislih.

Mesec december je pa še po-
sebebo važen za S.Ž.Z. V tem ča-
su, namreč 19. decembra, se
je rodila naša organizacija. —
Vsled tega je bilo na zadnji
konvenciji sklenjeno, da naj
bo ta mesec posvečen agitaciji
za nove članice. Upam, da bo
do vse podružnice in posamez-
ne članice to vpoštevale in šle
na delo, da bomo že ob času
dveletnice, 19. decembra, štele
čez 2000 članic. Ko to doseže-
mo, potem gremo takoj na de-
lo za lasten list, mesečnik, in s
tem bomo tudi dosegle rekord
v napredku.

Vsem želim obilo uspeha.
Sesterski pozdrav,

Julia Gottlieb, gl. tajnica.

NAZNANILO.

Iz naše Ameriške Ljubljane,
Cleveland, Ohio, sem dobila v
sredo, 28. novembra poročilo,
da se je tam ustanovila še ena
podružnica S. Ž. Z. Pristopilo
je 30 članic. Tajnica je Mary
Sedmock, 1316 E. 55th Street,
Cleveland, Ohio. Celi odbor in
imena članic-ustanovnic se pri-
loži prihodnjic, ko dobim še
podrobno poročilo. Številka tej
podružnici je 26.

Tako. Cleveland ima v teku
enega tedna kar dve novi po-
držnici, v skupnem številu 80
članic-ustanovnic. Z okolico pa
sedaj šteje 7 podružnic. Živel
Cleveland in okolica.

Julia Gottlieb, gl. tajnica.

sestre, udeležite se te seje vse
brez izjeme. Tu bo na dnev-
nem redu celoletno poročilo
tajnice in blagajnice. Imamo
tudi na tej seji več važnih reči
za rešiti.

Naznanja se vsem članicam
podružnice št. 12, da je bilo
sklenjeno na zadnji seji, da se
vsaki članici v slučaju bolezni
nudi nekoliko pomoči iz bla-
gajne.

Tudi v milwaški podružnici
bi jaz želela, da se pokažemo
in pomnožimo število članic.
Pojdimo na delo žene in de-
kleta, korajžno in brez strahu
za novimi članicami. Tudi pri
nas lahko dosežemo število
200 članic. Ne držimo križem
rok. Torej pojdimo na delo za
korist naše podružnice. Čim
več nas bo, tem lažje bomo
priredili še kako veselico in na-
polnile našo blagajno. Potem
bom še lahko marsikaj dobre-
ga začele in naredile. Tudi v
slučaju bolezni bomo dobile
večjo pomoč. Ne vemo ne ure
ne dneva, kdaj in kje nas ča-
ka nesreča ali bolezen. V takih
slučajih se bomo pa s hvalež-
nostjo spominjale Slov. Ženske
Zveze in ne bo žal nobeni, da
je zraven.

Torej dekleta in žene v mil-
waški naselbini, pristopajte
v našo vrsto. Mesečina je sa-
mo 25c.

Pozdrav vsem članicam S.Ž.Z.!

Fannie Gregorčič, tajnica.

KAJ JE PRIVEDLO DO ZMA- GE IN NAGRADE PODRUŽ- NICO ŠT. 20 S.Ž.Z.?

Joliet, Ill.

Kakor je vsem članicam zna-
no, da je bila Bara Kramer za
Alfred E. Smitha za predse-
dnika Združenih držav in da
nagrada naj dobi pa Joliet št.
20 S.Ž.Z. Jaz sem si mislila,
ravno nasprotno, da Al Smith
bo zmagoval, me pa da bo-
mo propadle. Ko smo pa bili 6.
novembra vsi razočarani z Ba-
ro vred, se je pa stvar zasuka-
la drugače.

Začele smo ena drugo na-
vduševati in delovati in smo do-
segle nagrado in Mrs. Kramer
za zmago za Joliet.

Tem potom se prav lepo za-
hvalim č. g. Father Plevniku
za prostor za seje v stari šoli.
Hvala vsem članicam za pri-
dobivanje novih članic, ker ste
res vse delovale vsaka po svoji
moči. Tako, da smo dobile raz-
pisano nagrado. Posebna za-
hvala pa tajnici Ani Pluth, ka-
tera je imela največ dela. —
Hvala vsem tistim, ki so pri-
stopile in pripomogle k zmagi.
Zatorej naj bo izrečena še en-
krat vsem skupaj iskrena za-
hvala.

Jaz sama nisem bila vneta,
ko se je ustanovila S.Ž.Z., ker
sem res mislila, da bo to škodo-
valo drugim organizacijam.
Pa je ravno nasprotno resnica,
samo če hoče kdo pošteno mi-
sliti.

Zelo bi me veselilo, ako bi
se še katera oglasila v žen-
skem kotičku iz Joliet in od
drugod, da bi se bolj seznanile
v S.Ž.Z. in podučile. Saj če člo-
vek več zna, več velja.

S pozdravi do vseh članic
S.Ž.Z.!

Antonija Struna,
predsednica št. 20

IZ URADA PODRUŽNICE ŠT. 2 S.Ž.Z.

Chicago, Ill.

Vsem članicam naše podruž-
nice se naznanja, da znaša čiš-
ti preostanek naše zadnje ve-
selice \$81.44, kateri znesek se
je zadnji teden izročil cerkvi
sv. Stefana.

Ob tej priliki bodi izrečena
najlepša zahvala vsem člani-
cam, ki so eno ali drugo daro-
vale v ta namen. Lepa hvala
tudi vsem udeležencem, ki so
pripomogli do uspeha. Društvo
"Kastrola" se je udeležilo kor-
porativno. Bodi tudi omenjeno,
da je pri tej priliki naša člani-
ca Anna Zidarich darovala
cerkvi eno plinovo peč, ki je
kakor nalašč za take prilike.

Vsem skupaj še enkrat: Le-
pa hvala! Veselični odbor.

IZ URADA PODRUŽNICE ŠT. 10 S.Ž.Z.

Collinwood, O.

Že dalj časa sem namerava-
la napisati nekaj vrstic za naš
ženski kotiček, pa če bi bila
prej pisala, bi bila kaj bolj s
ponosom in veselo, ali sedaj
pa kar nekaj žalostno in pora-
ženo, pa zakaj? Dobila sem
namreč poročilo od gl. tajnice,
Mrs. Julije Gottlieb, da ima do
tedaj Joliet 267 članic. Kar ob-
stala sem in mislila sem, da
prav ne vidim. Prečitala sem
še enkrat pismo in bila je res-
nica: 267 članic. Joliet, Joliet,
kaj si napravil z nami! Ni za-
stoj enkrat sestra Mrs. Bara
Kramer omenila, da se boji slo-
venskega Rima, da bo on odne-
sel venec zmage, povrhu pa še
nagrado, in uresničile so se
njene besede. Pa kaj že Joliet,
ki je precejšnja razdalja med
nami in ki se osebno ne pozna-
mo, ni še take zamere, ali ta
zahrbtni Nottingham, take pri-
jateljice in sosedice, dokler so
bile majhne, kako so bile do-
bre in ponižne z nami, ali le
poglejte jih sedaj, kako grdo
z nami delajo in se nič ne ozi-
rajo, da pridejo v nasprotje s
Collinwoodom. Kar nanaglo-
ma, pa kar čez 210 članic. Ra-
da bi vedela, kje ste jih na-
brale? Ali ste jih vtihotapile iz
kake druge naselbine, drugače
ne more biti, ker vem, kako je
majhna, oziroma raztresena
naselbina. Pa kaj! Jaz se še
najbolj bojim našega sosedice
St. Clairja, kaj bo tam, če se
zavzamejo, koliko je tam do-
brih slovenskih žena in deklet.
To bo o jój! Že ob ustanovitvi
podružnice so pokazale, da ne
bodo hotele biti zadnje. Okoli
63 članic se je zbralo ta prvi
večer skupaj in če pomislimo,
koliko imajo ženskih društev
na St. Clairju in če se vse to
pridruži k Zvezi, o jój Collin-
wood, kam se boš obrnil? Za
podati se ni, vojska bo morala
biti, ali pomislite, da je Collin-
wood obkoljen kar s petimi po-
držnicami, namreč mesto Cle-
veland in okolica se ponaša
kar s 6 podružnicami, je pa
tudi to nekaj, kar ni drugod.

Tudi iz Newburga se čedalje
bolj sliši, tudi tam se bo nekaj
skuhalo enega lepega dne. Me
v Collinwoodu smo bile tako
sigurne in ponosne nagrade;
še od daleč si nismo mislile, kaj
se lahko zgodi. Skoraj dva me-
seca smo si glave belile, kaj bi
rajiš vzele za darilo, ali ban-
dero, ki nam je bilo obljublje-
no, ali kako kupo, ali pa v go-
tovini 25 dolarjev; no, in sedaj
nam je pa tako na lahek način
ta skrb odvzeta. Ali bo to za
potrpeti? In zakaj je prišlo do
tega? Moram kar po pravici
reči: preveč smo bile ošabne in
prevzetne, češ, kdo nam pa
more kaj? Kdo se pa more z
nami? Druge so jih lepo tiho
nabirale, me smo pa mislile, da
smo dovolj močne in nismo šle
dosti za novimi članicami. Ta-
ko vidite, kam človeka prev-
zetnost pripelje.

Torej članice naše podružni-
ce, katera ima še kako znanko
ali prijateljico, nagovorite jo.
Je le samo treba malo dobre
volje in ene lepe besede, pa bo
naša; vsaj vsaka eno, pa bo
zopet nagrada naša. Če vsaka
eno dobimo, nas bo skoraj pet
sto. Ali ne bi bila to lepa šte-
vilka? Ker, kakor vidite, so se
vse podružnice zavzele za pom-
nožitve članic, vse hočejo bi-
ti večje. Zatorej ne podajmo
se, pojdimo tudi me naprej.

Pripeljite kolikor mogoče naj-
več novih kandidatkin na pri-
hodnjo sejo, katera se bo vrši-
la 6. decembra. Kakor vam je
že znano v Slov. Domu na Hol-
mes Ave., in ker bo to zadnja
ali glavna seja, bodo zelo važ-
ne stvari, in volji se bo tudi od-
bor za prihodnje leto.

Zatorej Vas uljudno vabim,
da se iste gotovo prav vse u-
deležite. Vsaj enkrat v letu
pridejte vse skupaj, da tam po-
veste svoje mnenje, kako bi bi-
lo bolje in kako bi bolj napre-
dovala naša podružnica, ker

Victor Slovenski Rekordi

Adrija Pevci

Cena 75c

81520

VOJAŠKI NABOR
NA PUSTNI TOREK

ADRIJA PEVCI

81519

EMILKA—Polka

KRAJNSKI SPOMINI CHICAGO VOJAŠKA KAPELA

81368

KRASNO NEBO—Valček
VIZIJA LJUBEZNI—Valček

P. FROSINI

81735

ANGELA MOJA—Valček
AMERIŠKE LEPOTICE—Valček

LA VITTORIA ORKESTER

Cena \$1.25

59096

MEDITACIJA

POT LJUBEZNI—Valček (Scandinavian Bell Ringers)

TEMPLE CARILLON PLAYERS

Vse gornje Victor Rekorde in dosti drugih lahko dobite od
svojega bližnjega prodajalca Victor izdelkov.

Recite mu, naj vam pokaže nove Victrole, primerne vašemu o-
kusu in vaši denarnici.

Ceniki na zahtevo brezplačno.

Novi Ortofonični

Victor Rekordi

VICTOR TALKING MACHINE CO., CAMDEN, N. J.

vsaka ima besedo in večina
zmaga.

Prosim pa tudi vse članice,
katere ste zaostale z asesmen-
tom, da istega kakor vam je
mogoče prej poravnate, ker
drugače ni ni mogoče natanč-
nih računov napraviti in knjig
zaključiti, ker drage mi sestre,
ve ne veste, koliko skrb in ča-
sa prihranite tajnici, kakor tu-
di gl. uradu, ako redno plaču-
jete svoj asesment. Vas pri-
jazno prosim, da to vpoštevate.

Ob koncu mojega skromne-
ga dopisa pa kličem vsem po-
držnicam po vsej širni Ame-
riki: le krepko naprej, nič ne
de, ako je včasih katera po-
držnica malo razočarana, to
še korajžo da.

Sesterske pozdrave pošiljam
na vse članice S.Ž.Z., tudi joliet-
skim. Našim pa na svidenje 6.
decembra na seji!

Mary Sluga, tajnica.

IZ URADA PODRUŽNICE ŠT 18, S. Ž. Z.

Cleveland, O.

Naznanjam vsem članicam,
da bomo imele sejo dne 18.
decembra t. l., v prostorih se-
stre tajnice, na 14318 West-
ropp ave. Vabljeni ste vse, da
se te seje gotovo udeležite, ker
volile bomo nov odbor za pri-
hodnjo leto, obenem so pa na
programu tudi druge važne
zadeve, da se tudi dogovorimo,
ali se bomo znanprej bolj za-
nimale, ali pa naj se razpusti
naše društvo.

V resnici me je sram, ko čit-
tam dopise od drugih podruž-
nic naše zveze, kako med seboj
tekmujejo, katera bi dobila
več novih članic in povsod do-
sežejo dobre uspehe; pri naši
podružnici pa izgleda, kakor
da vse spimo. Naša podružni-
ca obstoji že sedem mesecev,
pa že odkar je bila ustanovlje-
na, potem skozi celih sedem
mesecev nismo dobili ene no-
ve članice. Kaj takega nisem
nikoli pričakovala. Saj bi se že

morala vsaka sramovati, odre-
či pristop v to zvezo, ki je ta-
ko koristna, poleg tega pa ta-
ko mali asesment, le 25c na
mesec. Seveda, povsod se naj-
dejo izgovori, "jaz sem že pri
tolikih društvih, zato ne pri-
stopim k nobenemu več", pa
to so le sami izgovori.

Vkljub temu pa še enkrat
opozarjam vse sestre, člani-
ce naše podružnice št. 18, po-
trudimo se. Poskusimo še en-
krat svojo srečo in ne spimo
več, kakor smo spale že sedem
mesecev. Pojdimo na delo za
nove članice in gotovo ne bo
ostalo brez uspeha. Le poglej-
mo podružnico št. 10. S.Ž.Z., ka-
ko ona uspešno deluje. Zakaj
ne bi še me druge posnemale in
se nekoliko potrudile.

Omenim naj tudi, da sem o-
pazila, da naše ženske prema-
lo časa posvetijo za koristno in
napredno čtivo. Posebno dobro
berilo je list Amerikanski Slo-
venec, ki je edini najboljši slo-
venski katoliški list v Ameriki.
Jaz sem naročena na pet slo-
venskih listov in v resnici se mi
vsi tako dopadejo, da nobene-
ga nečem odpustiti; poleg te-
ga imam pa še dva angleška
lista, ali iz vseh se mi nobeden
tako ne dopade, kakor "Ame-
rikanski Slovenec".

Poznam gotove družine, ki
so naročniki enega ali druge-
ga časopisa, toda istega niti v
roke ne vzamejo. Pogledajo le
velike črke na prvi strani, da
vidijo, če je list pravi, druge
vsebine pa še ne pogledajo ne.
Kdor se za čtivo bolje zanima,
pa kmalu spozna, da dobro be-
rilo je za nas velike vrednosti,
ker nas izobrazuje in bodri za
naprednost; ob enem pa ima
tako privlačno silo, da list or-
ganizira tudi one ljudi, ki se
sicer dosti ne zanimajo za na-
prednost. Dobri list nam odpre
oči in nas stori sposobne, da
znamo v raznih zadevah prav
razsodovati, dobro od slabega.

Torej drage sestre, članice
naše podružnice, še enkrat vas

opominjam, potrudite se in pri-
peljite vsaka po eno novo čla-
nico na decembrsko sejo.

Pozdrav vsem članicam S.
Ž. Z.,

J. Velikanje, tajnica.

CHICAŠKIM SLOVENCEM NA ZNANJE!

Začenši s tem tednom pa do
novega leta, bo prodajalna
plošč v prostorih upravnistva
"Amer. Slovenca" odprta vsak
torek in soboto večer do 9. ure.
To smo odredili zato, da bo da-
na prilika onim, ki delajo po
dnevu in prihajajo ob večerih
po plošče in razne druge stvari.

Obišcite ob večerih našo
prodajalno plošč, da slišite no-
ve slovenske plošče, ki so prišle
zadnje čase na trg. Pazite na
oglasne plošč v našem listu in
potem pridite v našo prodajal-
no, da jih slišite.

Uprava "Amer. Slovenca".

NA PRODAJ

2 akra zemlje, hiša s 6 sobami,
plin, elektrika, voda. Tri bloke
od Ogden Ave. in dva bloka
od Belmont St. Na zemljišču se
lahko redi krava in kokoši. —
Cena \$5500.00; plačati takoj
\$500.00. — Zamenjam tudi s
kako drugo zemljo. — Vpra-
šajte pri Ant. Jordan, 2622 So.
Harding Ave., Chicago, Ill.

NAZNANILO IN PRIPORO- ČILO.

Našim naročnikom (cam) v
Chicago naznanjemo, da je
sprejel zastopništvo za naš list
za Chicago Mr. Frank Koren,
kateri je pooblaščen pobirati
naročnino, oglase in prodajati
naše knjige. Rojakom ga pri-
poročamo, da mu gredo na ro-
ko in pomagajo pri razširjeva-
nju katoliškega tiska.

Uprava Amer. Slovenca.

KVALITETA — TOČNOST POSTENJE

A. F. WARHANIK

zanesljivi lekarnar — zalo-
ga fotografskih potrebščin.
2158 West 22nd Street
vogal Leavitt cesti
CHICAGO, ILL.

POZOR NAROČNIKI-CE!

Vsem onim, ki naročajo list
"Amerikanski Slovenec" svo-
jim domačim, ozir. prijateljem
in znancem v stari kraj, nazna-
njamo, da je večim potekla
naročnina. S pošiljanjem lista
v stari kraj so veliki stroški.
Treba je list drago frankirati,
to je dajati nanje znamke, in
to mnogo stane. Radi tega pro-
simo, da naj vsi taki kolikor
mogoče točno naročnino porav-
najo. Ako jim ni mogoče ravno
tedaj, ko naročnina poteče, naj
to sporoče upravnistvu, da se
jih za tako naročnino počaka
in da se list v stari kraj ne
ustavi. Upravnistvo rado poča-
ka za naročnino, samo če je o
tem obveščeno. Ako ni, se se-
veda list ustavi, ker s pošilja-
njem lista v stari kraj so, ka-
kor smo že omenili, veliki stro-
ški.

Naročniki(ce) po Ameriki
imajo zaznamovano poleg svo-
gajga imena na naslovu, do ke-
daj je njihova naročnina plača-
na. Prva številka znači mesec,
druga leto. Po tem lahko vsak
naročnik razvidi, kedaj mu na-
ročnina poteče. Ako v takih
slučajih naročniki točno poš-
ljejo sami svojo naročnino na
upravo lista, s tem listu in pod-
jetju mnogo koristijo. Komur
pa naročnina ni mogoče porav-
nati ravno v času, ko mu pote-
če naročnina, naj blagovoli o
tem obvestiti upravnistvo lista
in rade volje se ga bo počaka-
lo za naročnino do časa, ko bo
v stanu isto poravnati.

Upamo, da bodo dobri in bla-
gi naročniki našega lista to
vpoštevali in v tem oziru sode-
lovali. Za vsako naklonjenost
v tem oziru se vsem že na-
prej zahvaljujemo.

Uprava "Amer. Slovenca".

IZ KROGOV NAŠIH PODRUŽNIC.

IZ URADA PODRUŽNICE ŠT. 24 S.Ž.Z.

La Salle, Ill.

Tem potom zopet naznanjam
vsem našim članicam, da se vr-
ši redna mesečna seja naše no-
ve podružnice vsako drugo ne-
deljo v mesecu v cerkveni dvo-
rani sv. Roka.

Dalje vam sporočam, da na
zadnji mesečni seji, ki se je
vršila 11. novembra, so članice
sklenile to-le: da za mesec de-
cember plača vsaka članica 10
centov naklade v podružnično
blagajno za pokritje stroškov.
Torej skupno za mesec decem-
ber 35c. To si zapomnite vse,
da ne bo potem kakega nespo-
razuma. Prosim, da to vpošte-
vate, kar je bilo sklenjeno.

Prošene ste vse članice, da
se udeležite prihodnje seje, ki
se bo vršila dne 9. decembra v
omenjeni dvorani in bo več
važnega za rešiti v korist po-
držnice.

Moj namen je, da pridobi-
mo vse naše žene v našo še
mlado podružnico, da posta-

nemo močna veja mladega
drevesa.

V našem sosednjem mestu
Joliet pa na vsak način hočejo
prvo nagrado, kakor sem čita-
la v Amer. Slovenec. Kaj pa
ve mislite o tem? Ali se poda-
mo? Moje mnenje je, da se bo-
mo videle, kaj nam prinese no-
vi mesec januar 1929. Zato pa
pojdimo na delo, da bo dober
tek imelo. Najlepši pozdrav
vsem sosestram naše organiz-
acije S.Ž.Z.!

Ana Klopčič, tajnica.

IZ URADA PODRUŽNICE ŠT. 12 S.Ž.Z.

Milwaukee, Wis.

V

Morski razbojnik

Spisal kapitan Frederick Marryat.

Iz angleščine prevel J. M.

"Sam mi je to povedal," je rekel Francisco ter se obrnil k onim, ki so stali okoli njega.

Kajna so prenesli v kabino. Ko so preiskali rano, se je dognalo, da ni smrtna, najsi je bil izgubil mnogo krvi. V malo minutah je bil Hawkhurst zopet pri svojih ljudeh na zadnjem delu ladje. Spoznal je, da je Franciscov položaj sedaj bolj ugoden, kakor je bil pričakoval. Postava: Kri za kri! je bila pri razbojnikih posebno sveta. In v resnici je to splošno in svečano priznanje postave, da sme vsakdo usmrtiti onega, ki ga je ranil, ne da bi se mu bilo treba bati kazni, preprečilo vsak krvavi prepir med temi ljudmi, ki so pri vsaki žalitvi prišli za nož. Samo s pomočjo take postave je bilo mogoče vzdrževati red med tako sodrgo. Ker je sedaj Hawkhurst spoznal, da so bili tega mnenja tudi oni, ki so bili zoper Francisco, se mu je zdelo najbolje, da se zopet pogaja.

"Hawkhurst," je dejal Francisco, "samo eno prošnjo še imam, ki stori konec vsem tem prepriam, ako jo uslišite. In ta je, da me pustite na suho na prvem obrežju, do katerega pridemo. Ako ste vi in vaša stranka zadovoljni s tem, bom gledal na to, da se oni, ki so sedaj z menoj, vrnejo k pokorščini."

"Zadovoljen sem," je odgovoril Hawkhurst, "in tudi ostali. Ali ne, možje?"

"Velja — velja za vse!" so vpili razbojniki, pometal od sebe orožje in se družili med seboj kakor ne bi si bili nasprotniki.

Star pregovor pravi, da je tatovom mnogo do svoje časti: in zelo pogostoma je resničen. Vsakdo na ladji je vedel, da se bodo vsi natanko držali tega dogovora. In Francisco je hodil sedaj po krovu tako varno in mirno, kakor da se ni nič zgodilo.

Hawkhurst je vedel, da mora izpolniti svojo obljubo. Šel je torej dol v ladjo in skrbno gledal zemljevid. Vrnivši se na krov, je obrnil mer ladje za dve črti bolj severno. Prihodnjega jutra je krenil na vrh jadenika, kjer je ostal skoro pol ure, se potem vrnil dol in zopet izpremenil mer. Okolo devete ure se je prikazal nizek peščen otok. Ko je bila ladja nekako pol milje od njega, jo je obrnil naravnost proti otoku in spustil majhen čoln v morje. Nato je sklical na krov vse možje. "Fantje, držati se moramo obljube, da spustimo Francisco na suho na prvem obrežju, do katerega pridemo. Evo ga tukaj!" In zloben nasmeh se je prikazal na obrazu lopova, ko je kazal na nerodovito peščenino, na kateri se ni mogel človek nadejati ničesar drugega nego lakote in počasne smrti. Nekaj mož je začelo godrnjati. Toda Hawkhursta je podpirala njegova stranka in vrhutega je bil toliko oprezen, da je bil pospravil vse orožje razen tistega, ki so ga imeli njegovi pristaši. "Pogodba je pogodba: sam je zahteval tako, in obljubili smo mu, da se je držimo. Kje je Francisco?"

"Tukaj sem, Hawkhurst, in povem vam popolnoma odkritosrčno: Kakor je tudi zapuščen ta kraj, vendarle ga imam mnogo rajši kakor pa vašo družbo. Takoj prinesem svoj zaboj."

"Ne — ne; o tem se nismo nič dogovorili," je zaklical Hawkhurst.

"Vsak človek ima pravico do svojine. Obracam se do vseh, ali ne govorim prav?"

"Resnica — resnica", so odgovorili razbojniki, in Hawkhurst je spoznal, da je zopet v manjšini.

"Bodi torej!"

Prenesli so Franciscov zaboj v čoln. "Ali je to vse?" je zaklical Hawkhurst. "Možje, ali naj ne dobim živeža in pijače?" je vprašal Francisco. "Ne!" je odgovoril Hawkhurst. "Da — da!" so zavpili skoro vsi razbojniki.

Hawkhurst se ni drzil dati tega na glasovanje in se jeznost obrnil v stran. Krumani so prinesli dva soda vode in nekoliko kosov svinjine.

"Hvala lepa, Pompej; toda nekaj sem pozabil — ono knjigo v kabini — veš, katero mislim?"

Pompej je prikimal ter odšel dol. Precej časa je minulo, preden se je vrnil, in Hawkhurst je postal med tem zelo nepotrpežljiv. Čoln, ki so ga spustili v morje, je bil jako majhen. Imel je jadra in dva para vesel ter je bil popolnoma napolnjen, ko so položili vanj Franciscov zaboj in ostale stvari.

"Naprej!" je dejal Hawkhurst, "ne utegnem čakati. V čoln!"

Francisco je segel več razbojnikom v roke in se poslovlil od vseh. In res, sedaj, ko so videli, da mora mladenič na tako zapuščen otok, se je smilil celo onim, ki so mu bili največji nasprotniki. Najsi so priznali, da mora oditi z ladje, so vendarle priznavali njegovo odločno srčnost in to lastnost so cenili vedno visoko.

"Kdo popelje čoln tja na suho in zopet nazaj?"

"Jaz ne," je odgovoril eden, "pozneje bi me vedno strašil."

In videti je bilo, da mislijo več tako, zakaj niti eden se ni oglašil. Francisco je skočil v čoln.

"Tukaj notri ni za nikogar več prostora kakor samo zame; zaraditega bom veslal sam proti suhemu", je zaklical. "Dobro se imejte, fantje, dobro se imejte!"

"Stoj! Tako ne gre; ne sme imeti čolna — potem lahko pobegne z otoka", je zavpil Hawkhurst.

"In zakaj ne bi? Ubogi človek!" so odgovorili možje. "Naj ima čoln."

"Da — da, naj ima čoln", so klicali in Hawkhurst je bil zopen premagan.

"Tukaj, masa Francisco — tukaj je ta knjiga!"

"Kaj je to, človek?" je zakričal Hawkhurst in iztrgal Pompeju knjigo iz rok.

"To je njegovo, masa, Sveto pismo."

Francisco je čakal svoje knjige.

"Odveslaj!" je zakričal Hawkhurst.

"Daj mi mojo knjigo, Mr. Hawkhurst!"

"Ne!" je odgovoril zlobni človek in gel knjigo v morje; "ne sme je imeti. Čul sem, da so v njej — tolažila za nesrečnike."

Francisco je odveslal s svojim čolnom za knjigo, ki je še vedno plavala po površju, jo ujel in položil na zadnji del čolna, da se posuši. V tem je razbojniška ladja razvila vsa svoja jadra in pustila čoln že četrto milje za seboj. Preden je dospel Francisco do peščenega otoka, je že izginila za obzorjem.

DENARNE POŠILJATVE ZA BOŽIČ, v JUGOSLAVIJO

izvršite skozi nas, ker naše mnogoletno izkustvo in zveze s prvimi jugoslovanskimi bankami nam omogočajo, da vam postrežemo točno in brzo in po najnižjih cenah. Mi jamčimo za vsako pošiljko.

MNOGO MILIJONOV DINARJEV je že bilo poslanih po naši banki in izplačano tisočerm prejemnikom na njih največje zadovoljstvo.

ZA BOŽIČNI IZLET V JUGOSLAVIJO Vam bo dal vse nasvete naš potovalni oddelek. Mi zastopamo vse parobrodne linije in Vas lahko odpravimo v staro domovino, kjerkoli hočete, z največjimi in najhitrejšimi parniki in v popolni varnosti in udobnosti.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Največja slovanska banka v Ameriki.

S.P.D. sv. Mohorja

Ustanovljena 31. decembra, 1921. Inkorporirana 12. oktobra, 1923. SEDEŽ: CHICAGO, ILLINOIS

ODBOR ZA LETO 1928:

Duhovni vodja: Rev. Anselm Murn, O.F.M., 1852 W. 22nd Place. Predsednik: Max Omerzel, 2123 W. 21st Place. Podpredsednik: Anton Banich, 1931 W. 22nd Place. Tajnik: John Gottlieb, 1845 W. 22nd Street. Blagajnik: Leo Mladich, 1941 W. 22nd St. Zapisnikar: Frank Primozich, 1927 W. 22nd Place. Dr. zdravnik: Dr. Jos. E. Ursich, 2000 W. 22nd Street.

NADZORNI ODBOR:

Theresa Chernich, Andrew Glavach in Frank Kobal.

POROTNI ODBOR:

Louis Duller, Frank Grill in John Fale, st.

Organizatorja: Frank Primozich in Jennie Slabe.

Uradno Glasilo: "Amerikanski Slovenec".

Družba zboraže vsako prvo nedeljo ob 2. uri popoldne v cerkveni dvorani sv. Stefana, na 22nd Place & So. Lincoln Street. Začetek točno ob drugi uri popoldne. Assesment se prične pobirati ob eni uri.

Družba sprejema v svojo sredo moške in ženske od 12. do 55. leta starosti. Pristop v družbo je samo en dolar. Družba plačuje \$7.00 na teden bolniške podpore, za kar se plačuje po 50c na mesec mesečnine. To je izvanredna ugodnost za vsakega Slovenca v Chicago. Rojaki, pristopajte v to domačo družbo!

Za vsa pojasnila glede družbe in njenega poslovanja se obrnite na družbenega tajnika ali pa predsednika.

NAZNANILO.

Cenjeni(a) sobrat — sestra:—

Redna mesečna seja Družbe Sv. Mohorja se bo vršila v nedeljo, 2. decembra, 1928, v cerkveni dvorani, W. 22nd Place & So. Lincoln Street. Začetek točno ob drugi uri popoldne. Assesment se prične pobirati ob eni uri.

Ker bo to letna seja, na kateri se bo izvolil odbor za leto 1929 in imamo vse potrebno ukreniti glede naše veselice, ki se bo vršila na Silvestrov večer, je dolžnost vsakega člana in vsake članice, se udeležiti. Vzrok je samo bolezen in nujno delo.

Je pa tudi zelo važno, da v mesecu decembru vsak(a) član(ica) poravnava vse prispevke za tekoče leto, da se knjige lahko pravilno zaključijo. Kateri pa imate že sedaj plačano za leto, pa pridite samo na sejo.

Bratski pozdrav,

ODEBOR.

ŠEST DNI PREKO OCEANA

najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

PARIS, 30. nov. (o polnoči), 17. dec. (ob 10. uri zveč.)

ILE DE FRANCE, 7. decembra, 11. jan. (o polnoči)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slava francoska kuhinja. Izredno nizke cene. — Vprašajte katerega koli pooblaščenega agenta ali

French Line
213 N. Michigan Avenue, Chicago, Ill.

TISOČE JESENSKIH ŽRTEV

in nevarnih bolezni v teh mrzlih jesenskih dneh je povzročeni vsled oslabelega sistema, ki prihaja od žlednih neredov. Dotični, ki živajo

TRINERJEVO GRENKO VINO

nimajo te bojazni. To zdravilo ojača ves sistem, in vedno pomaga odpraviti zapeko, neprevadnost, slab tek do jedi, napenjanje, nespečnost in glavobol. Vrednostni kupon v vsakem zavoju. Pri vseh lekarnarjih. Brezplačni vzorec, samo enega za vsako družino, dobite od Jos. Triner Co., 1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Brezplačni vzorec kupon:

Ime _____
Ulica _____
Mesto, država _____

ALI VI LJUBITE SVOJO ŽENO

V teku naslednjih 30 dni bomo dali vsakemu bravcu tega lista, kdor naroči od nas "FRETNOT", ta krasni sweater popolnoma brezplačno.

Najdražji volneni sweater ne izgleda lepše in ni močnejši kakor je ta, ki ga dajemo prav zastoni vsakemu bravcu tega lista kot DARILO. Napleteni so iz močne payole iz najboljših tovarne in Vas bo lepo branilo pred mrazom in mokroto. Kupili smo jih veliko število, tako, da bo vsakdo lahko enega delež. Ko nam pišete po to darilo, ne pozabite navesti tudi mero, in ako želite za moškega ali za žensko. Imamo velikosti od 34 inčev do 46 inčev.

Mi dajemo zastoni te lepo sweaterje samo zato, da vpljemo povsod naš čudoviti pralni prašek "FRETNOT". Vsaka gospodinja pozna trpljenje pri pranju. Zdjaj pa odkar smo mi znašli ta čudoviti prašek, katerega so naši najboljši kemisti raziskovali in se jim je posrečilo dospeti do najboljšega vspeha, ni potreba, da bi bila ženska sužnja perila, ker si zdaj lahko pomaga.

NIČ VEČ DRGNJENJA — NIČ VEČ BOLEČIN V HRBTU — NIČ GLAVOBOLA — NE VEČ IZDELANIH ROK; NARAVNA SILA BO NAPRAVILA DELO MED TEM, KO BOSTE VI POČIVALI. Perilo bo belo kakor sneg in to v polovico krajšem času. Garantiramo, da naš prašek ne škoduje najbolj finemu blagu. Je pa tudi priporočljiv za spokano kožo na rokah in za opeklino. Ako naročite 15 zavitkov tega praška za \$2.98, kar Vam bo zadostovalo za celo leto — Vam bomo poslali z naročilom tudi sweater. Mi lahko damo Vam to darilo, ker dobro vemo, da ko boste začeli uporabljati "FRETNOT" ne boste mogli biti brez njega celo svoje življenje. Razume se, da ako ne boste zadovoljni s poslanim, Vam drage volje povrnemo denar. Naročite takoj in nikar se več tako ne trudite ter še dalje kvarite Vaše roke z drgnjenjem ko to ni več potreba. Vi boste imeli veliko več časa za druge stvari, ker "FRETNOT" bo delal za vas. Pridružite se milijonom gospodinji, ki že rabijo ta koristni prašek. Lahko pa tudi prodate naprej prašek in darilo ostane Vam zastoni. — Potrebujemo tudi prodajalce vse povsod.

EMPIRE SPECIALTIES CO., 1549 N. Wells St., Dept. 106, Chicago.

Dobro meso — Dobra postrežba
se dobi le v dobri mesnici. Pri nas dobite vedno najboljšo svežo, kakor tudi prekajeno meso. Izdelujemo prave kranjske domače klobase, narajene po domačem receptu. — Se priporočam v naklonjenosti!

MATH KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1913 West 22nd St. Phone: Canal 6319. Chicago, Ill.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Amerikanska slovenščina.

Stvar prihaja iz ljubljanskih kavarn. Tam menda ni najti ameriškanskih slovenskih časopisov. V Union prihaja le "Ameriška Domovina" a niti te ne vpoštevaajo. Prej je bil "Glas Naroda" še malo v časteh, zdaj ni več, ker pač ni več to, kar je bil, ako je sploh kdaj kaj bil. O posameznih naročnikih ni govora.

Gospoda, ki zahaja v kavarno in tam sreba kavo in politizira in kritizira, se spodtika nad ameriškansko slovenščino, oziroma nad slovenščino ameriškanskih slovenskih časopisov. He, he... Slovenskega leposlovja med ameriškanskimi Slovenci skoroda ni. Kritika o kaki slovenščini bi prišla le tu v pomen. Imamo večinoma dnevno časopisje. Želel bi, da bi bila slovenščina vsepovsod tudi v dnevnem časopisju kolikor toliko na vrhuncu. Ali pa je res tako slaba, da bi se radi slabe slovenščine slovensko ameriškansko časopisje odklanjalo? Res ni povsod na vrhuncu, pripoznam, a jaz bi lahko eno zagodel o slovenščini v starokrajšem dnevnem časopisju, da bi kavarniški gosposdi v Ljubljani zainglalo v ušesih. Ako se upošteva dejstvo, da smo tu v tuji deželi, odtrgani od vira slovenščine, se v obče vsaj še lahko merimo s slovenščino časopisja tam, kjer sedijo okoli domače slovenske mize.

Poleg tega gospoda v ljubljanskih kavarnah ne premišli, s kakšnimi težavami se je treba tu boriti. Morda vidijo samole ameriškanski dolar in mislijo, da se s pomočjo dolarja lahko doseže najčistejša slovenščina. Pa ni tako. Dolarjev je sicer veliko v Ameriki, a presneto malo ravno pri slovenskih časopisih. Ampak če bi bilo dosti dolarjev, stavim, da bi se slovenščina nič ali prav malo zboljšala. In zakaj?

Smelo lahko trdim, da je bilo ameriškansko slovensko časopisje porojeno iz — potrebe. Narodu in slojem naroda ali strujam v narodu je bilo treba nekaj nuditi, a vsled razmer je ostalo vse le nekako nadomestilo. Nadomestilo pa nikjer ni in ne more biti morda prvovrstno. Treba je bilo izdati iz tega ali drugega razloga časopis. Uredniška moč se je nastavila, kakršna se je pač dobila. Kakih res uredniških moči ni imel prav noben časopis na razpolago, in če bi bila kje in kdaj taka moč, bi se ne bila mogla plačati, ne pri začetku, niti danes, ker vsak slovenski časopis v Ameriki se bori s sušo, ali obilico pomanjkanja dolarjev. Nekaj časopisov služi namenom podpornih jednot. Urednik se nastavi pri konvenciji, in se nastavi tisti, ki dobi večino glasov, in mora razumeti angleški rek: "Something for nothing." Ako bi bil najboljši slovničar na razpolago, bi ne mogel biti nastavljen, če bi ne imel na konvenciji večine. Sicer pa odkod vzeti take moči?

Pa bo druga plat, ki povzroča vihanje nosov v ljubljanskih kavarnah. "Novice", pravi gospoda, "smo izvedeli že prej, drugega pa ni v slovenskih ameriškanskih časnikih." Naši časniki bi bili toraj duševno prazni, revni, suhi, mršavi. Očitek je opravičen, pa ni opravičen.

Kavarnarska gospoda ima prav. "Roke na prsa", si moramo zaklicati mi Amerikanci sami. Naše časopisje je na duševnih sadovih suho, morda s prav malimi izjemami. Kako opletanje okoli sebe bi bilo nesrečno, in bi ne hasnilo prav

nikomur, najmanj nam samim. Očitek, da smo prazni, je opravičen.

Ampak očitek ni opravičen, ako se upošteva — environment — se upoštevaajo razmere, v kakršnih smo.

Odkod naj naše ameriškansko časopisje črpa, da bi prednjalo in ugajalo pred starodomovinsko javnostjo s svojimi duševnimi proizvodi? Odkod? Od delavca se kaj takega ne bo zahtevalo. Toraj le od intelligence. Gotovo. A kje imamo mi to intelligence? In koliko je? Nekaj duhovnikov, in nekaj naraščaja posvetne intelligence, to je vse v vsi masi našega ameriškega slovenstva. Ako inteligent nima posebne sposobnosti in volje, bo težko kaj spravil v javnost, dasi bo v lastnem delokrogu morda na mestu. Za pisanje ni vsakdo ustvarjen. Dobri pisatelji so pa zelo redko posejani.

Gospoda, ki se v Ljubljani nekako pritožuje, da smo Amerikanci suhi, naj malo pogleda okoli sebe. Videla bo proti malem in neznatnem številu naše ameriškanske intelligence cele trume, legijone lahko trdim, intelligence, ki tam pride v poštev. Imajo univerzo, gimnazijske zavode, učiteljska, strokovne šole, meščanske šole, moške, ženske, nebroj učiteljstva na osnovnih šolah, duhovščine sploh ne omenim, dalje: nebroj uradnikov, v politiki so sami lastni gospodarji, imajo intelligence med vojaštvom... Mi Amerikanci smo goli — berači, ampak zahteva se od nas, da naj bi briljantno pisali svoje časopisje. Nam je bilo treba, da je ta in oni nekako moral zamenjati orodje s peresom ker koga drugega ni bilo, in za peroj jih je mnogo prišlo, dasi bi jim bolj prileglo orodje. In pod takimi razmerami naj bi mi kazali duševne proizvode, da bi se gospoda v kavarnah divila nad njimi? Odkod? Kako? Vidijo pač dolarje, ki so nekako težki, a pričakujejo tudi težkih duševnih "proizvodov", ki pa se ne proizvajajo skozi in po dolarjih, če bi jih tudi bilo, temveč le po duševni inteligenci, katere pa skoroda ni, vsaj ne za kakšno briljanco, kakršno v kavarnah pri kavi pričakujejo. Tam bi bilo lahko vse briljantno, ampak... potrkajte se tudi malo na prsa, ne bo prav nič škodovalo.

Kakor vsakdo lahko vidi, se niti veliki ameriškanski časniki ne morejo ponašati s kakimi izrednimi duševnimi proizvodi, ko imajo vsa materialna sredstva na razpolago. Amerikanski Slovenci pa nimajo niti materialnih niti potrebnih inteligentnih moči na razpolago, in se morajo zadovoljiti z nekim nadomestilom. Središče kulturnega življenja in udejstvovanja je in ostane Evropa. Zato jaz nimam prav nič proti temu, da naši časopisi marsikaj prinesejo iz starokrajških časnikov, ker tam sedijo ob virih, naši duševni studenci so pa suhi, in zato ni čuda, da je tudi naše časopisje — suho.

SIRITE AMER. SLOVENCA!

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakon, se priporočamo za naročila za prevoz — drva in prevajanje goščstva ob času selitve

Pokličite

Telefon: Roosevelt 5231.

LOUIS STRITAR

2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.